

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłal,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoј mócnj
Lubosé ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spar měrnj
Čeršiwosé da.

Njeh ty spěwał
Swěrnje džěłal
Wšědne dny;
Džěň pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ói khmana
Žiwnosé je,
Žiwa woda,
Klž Bóh poda,
Wokřew će. F.

• Sserbske njedzelske łopjeno. •

Budyšin

26. septembra 1926

Bauzen

Čištoč a nakład Smolerjez knižničkej čeršnje a knižarnje sap. družst. s wobm. ruł. w Budyšinje.

Wulhadža łóždu robotu a plačzi bértlěnje 78 stotnych pjenježtow.

17. njedzela po swjatej Trojizy.

1. Kor. 1, 4—9.

„Ja džakuju šo swojemu Bohu kóždy čas wa-
šče dla, ja tu hnadu Božu, kotraž wam data je we
Khrystužu Jesužu, so wy we wšěm psches njeho šče wo-
bohaczeni, na wšče wučbje a na wšěm pónaczu....
a džakacze na to šewjenje našeho Knjesa Jesom
Khrysta.“

W tutych słowach nam japoschtol Pawoł rozkladže:

Křesćizjenje — bohaczi ludžo, bohaczi we
wučbje, w pónaczu, w nadžiji. Boža hnada je
Korinthiskej wožadze spožcena; to Pawola k wješkemu dža-
kej hnuje. W čim tuta hnada wobstejesche? W tym, so bė-
chu woni psches Khrystuža we wšěm wobohaczeni. Do tu-
teho bohastwa liczi Knjesowy japoschtol na přenim měšnje
wučbu, to reka, Bože słowo, ewangelij bydlesche mjes nimi,
bu w jich šrijedžijnje předowany.

Je dha to něšto tak wožebite a wazne?

Znje wěsće. Šlajcze, přjedny hač Pawoł se swojim pře-
dowanjom ke Korinthiskim pschindže, bėchu woni kaž wšchitny
póhanjo w čěmnošći a ščinje šmjercze šedžili, bėchu drje
bohaczi byli na čłowjeskej wuštojnosczi a mudrosčzi na šem-
škich kublach, ale pschi tym tola křudzi a šlepi, njemějachu ža-
neho Boha, žaneje nadžije, žaneho měra, žaneho wješkela. Čzi
jeni šo se šamowumyškłenej Božej šlužbu čžwilowachu, čzi
drusy na wšěm šadwělowachu, njechachu wo nicžim nicžo
wjazy wjedžicž.

Póhanjo bėchu woni byli, ale nětk žiweho Boha šnajachu,
nětk bėchu ša šwoje dusche měr namakali, nětk móžachu š wje-

škej nadžiju šwoju głowu pošbėhnycž, nětk bėchu křesćizije-
njo. Kał bėchu k temu pschisšli? Psches wučbju, psches pře-
dowanje ewangelija wo Jesužu Khrystužu. Pschetož Bože
šłowo je, kotrež čěmnošć póhanstwa, kotrež křudu, čěmnu
čłowjesku wutrobu roškwěczi. Bože šłowo je móž Boža, ko-
traž šbožnych čžini wšchitkich, kotřiz na to wěrja, je šudžen, se
kotrejež šo wšchitko bohastwo Božeye hnady do čłowjeskeje
wutrobny wuliwa, je šwětlo, kotrež jenicžny nam prawny pučž
psches čěmny dól čłowjeskeho žiwjenja k jašnej wyškofšći
Božeye hnady pošaze.

A tute Bože šłowo je hišče dženša prawe bohastwo
křesćizjanskeje wožadny. Kaž dolho wona to ma, my žaneje
pschicžiny nimamy, nadžiju špuschěcizč. Luther praji: „Ma-
my my ewangelij čžisty, dha mamy kubło, kotrež Bóh šwoje
žyrkwi dawa, šo nam nicžo pobrachowacž njemóže.“ Šakle,
hdyž Bóh šwěciznik š woltarja štorczi, hdyž won šwětlo šwoje-
ho šłowa jenemu ludu wošmje, dha š nim k škaženju napšhe-
čžiwu šhwata.

Džak budž Bohu, šo my tuto bohastwo wučbny mamy, šo
my runje w našče ewangelisko-lutherške žyrkwi Bože šłowo
prawe a čžiste wobšedžimy.

W našchich domach čže wone bydlicž; tež najkřudšchi mó-
že jo šebi ša tuni pjenjes kupicž. W našchich Božich domach šo
nam wone njedželu jačo njedželu předuje. Wono naš šetka,
hdyž my šwětlo šwěta wohladamy, w šwjatej křchizenizy, wo-
no šo pschipowjeda, hdyž šo my do rowa lehnjemy.

Tež my šmy bohaczi na wšče wučbje. Šdyž bychmy
jenož tuto bohastwo tež ša tajke pschipošnali, ša najdrožšče
kubło, kotrež na šemi mamy a šo Bohu ša njo džakowali, kaž

je něhdy Pawol činił. Pšchetož šhto pomha khudemu drohotne kublo w ruzy, hdyž jo nješnaje? Šhto pomha khoremu lékařstwo, hdyž jo njetrjeba? Šhto pomha hlódnemu khleb, hdyž jón nješě?

Drje je Bože kłowo drohe kublo, ale wone jenož temu kłuzi, kotrnž je trjeba; drje je wone lékařstwo pšhecziwo hrěchej, ale jenož tón šo s nim wustrowi, kotrnž jo nałożuje; drje je wone jědž dusche, ale jenož tón šo s nej nažyczi, kotrnž ju woprwdže wužiwa.

Tuž je bohactwo na wučbje sa nař morwe kublo, hdyž my s dobom bohaczi nješkmny na w s c h ě m p ó s n a c z u.

Korinthižny njeběchu ewangelij podarmo dóstali, ale pšchiswšali a šthowali, běchu tež dale pntali a wukli a šo tať pšchezo hlubje do potajnstwow Božeje luboscze a mudroszcze pšhedobnyli. Bože kłowo nješchumjesche jenož wyschšche jich kłowow, ale wofšchewjesche a wobnowjesche tež jich wutrobny a s tym kšchesczijske pšnacze rosczesche.

Esmy tež my bohaczi na wschém pšnaczu? Wjele šo we našim čařu wuknje a dyrbi šo wukncz. Eswětnje wjedzenje šo pšchezo dale mjes našim ludom wupšchesczěra. Ale kšchesczijske pšnacze na nastróžaze waschnje woteběra. Esu kšchesczijske pšnacze, kotřiz semške wězy derje snaja, ale šhtož Bože kłowo nastupa, dha najknađnišche wězy njewědža, a hušto došč je tať, šo šo teho njeħanbuja, wjele bóle šo s tym hišchze hordža. Duž lohko srosu miš, šo šo ludžo wot kóždeho wětra wučbny tam a šem honič dáđža, šo we wulkich kšlách tam běžža, hdyž předať njewěry šwój ert wotewri. Wbošny ludžo šwoju wěru wjazny nješnaja; je potom džiw, šo wot njeje wotpadnu? Woni wo šwojej wěry wjazny samolwjenje dawacž njemóžža; je potom džiw, šo šo tať lohžny sawjesč dáđža?

Njerunajmy šo jim, wjele bóle běrmny Bože kłowo do ručki, njech je w bibliji, w małym katechismje, w spěwarškich, w modleřškich, šo by našche pšnacze rostlo a my hotowi byli, wo našchej wěry samolwjenje dawacž.

Wo našchej wěry. Pšchetož Bože kłowo šo s rozumom šamym nješrosumi — prawo, poľne pšnacze je šhonjenje wutrobny, šo je wschitko wěšte a wěrne, šhtož Bože kłowo pšhipowjeda, šo čłowjek móž Božeho kłowa na šebi šamym šacžuje. Wo pšnaczu wěry jow japoschtoľ rěczy. Pšchetož jenož s wěryjazej wutrobu hodži šo Bože kłowo prawje srosu mič, jenož pšhed wěryjazy wóčžkom šo hlubokoscž a wyšokoscž, doľhosč a šchěrošoscž Božeje luboscze a mudroszcze wotewrja.

Bychmy my na tajkim pšnaczu prawje bohaczi byli, potom by tež wo nami rěkaľo: „Tať šo wam njepobrachuje na žanym darje.“ Šdžez Bože kłowo byđli a ř temu wěra, tam je prawa, Bohu špodobna kšchesczijska wořada, w kotrejž drje šo hišchze wschelať šlaboscž a šablanje namaka, ale hrěch tam wjazny řnježič njemóže.

A taťka wořada je tež bohata na n a d ž i j i. „A čaťajcze“, pišche Pawol „na šjewjenje našcheho Knjesa Jesom Khrysta.“ Kaťke čaťanje wón měni? Čaťanje s řchepjetanjom a se štyľnosczu, hdyž čłowjek na pošledni řud špomina, na řudniķa s wóčžomaj kať wohenjowe pšomjenja, pšhed kotřymajž našche žyľe, doľhe žiwjenje wotřnyte leži kať wotewrjena řniķa? Ach ně, wón dowěrne, wjeřele čaťanje měni, žadanje po domišnje, kať wón šam wušnaje: „Ša šebi žadam precž čahncz a pšchi Khrystužy byč.“ Tuta nadžija na Knjesowe šjewjenje wukhadža s wjeřoleje wěstoscze, šo šbóžnosč na nař čaťka a šo my ħakle tam prawe bohactwo doštanjemny, pornjo kotřemuž je wschitko bohactwo semje luta řhudoħa.

Ale šhto móže taťku nadžiju měčž? šhto móže wěšny

byčž, šo šbóžny budže? šhto móže byes řchepjetanja na řudny džěň myšlicž? Nješkmny my wschitžny pošni šlaboscze, maľowěry a hrěcha?

Esny ty bohaty na pšnaczu a wěrye, potom řy tež bohaty na nadžiji; pšchetož Pawol jow pišche: „Kotřnyž tež wař budže wobtwjerđžič ħačž do řónža, šo byšchze byes poroľa byli na džěň našcheho Knjesa Jesom Khrysta.“ My šami šo šbóžnych řczinicž njemóžemy, nješkmny jo šapocželi, njemóžemy jo tež wuwjesč, ale Bóh to móže a Bóh to čže; pšchetož „Bóh je řwěry a je nař powoľať ř towarřtwu šwojeho řyřtom prawo.

Glóš: Čžesč Bohu Knjesej dajmy řc.

D Jesu, moja radošč, ty mojej dusche žadošč, mi na šemi najľubšči, čži džat čžy dačž najľubšči!

2. Kať wařič mohľ řej řjenje to šbóžne wofšchewjenje a tute darň řařne, řiz pšchetrjehja wscho čařne?

3. Kať džatuju šo tebi, o Knježe, šo řy řebi mje řhoreho tať byčžil, šo šameho mi řlicžil?

4. Ša řhwalu čže w tu řhwilu ša wschitku tvojmu čžwilu, ša tvojmu řřudowanju, řiz čži šo ša mnje řanje.

5. Mi čžerpjenje budž tvojmu něť džaka řóřlo moje; ša řtyľ a řřľšowanje budž džat čži narunanje!

6. Džat lubošči budž tvojmu po wobřajnosčzi řwojei, džat budž čži ša řmjercž tvojmu, řiz šbóžnosč mi da moju!

7. Něť mojej duschi řľodži, šhtož miľoscž tvojmu řľodži; dar řónte šbóžny ħnady wschě ħařnje moje padny.

8. Njech nješapomnju řenje, šhtož, Knježe, řchewi řjenje, jědž njebjěľku, řiz dawa móž, ša nju budž čži řhwaľa!

9. Řřěch, kotřnyž hišchze čžuju, pšchi řebi ħospoduju, čžnyľ s mojom wuhnacž čžěľa, šo móž by tvojmu řčžěľa!

10. Něť precž je řřěch mi wřaty a šwajř tať s tobu datny, o wjeřele najľubšche, šhto daricž mohľ by ľubšche?!

11. Ach, Knježe, špožč, šo duscha by pšchezo, kať šo řľuřcha, tu w jatby řrucže řtaľa a řebje ľubowaľa!

12. Njech řřěchom ja šo ħladam, řej řwóľnje čžerpicž žadam, daj nutřnje mi prošycž, šo se řwětom niž nořncž!

13. Něť njemóžu ja řhincž, čžy tať šo šbóžnje minycž a s wjeřekoscžu řtanycž, šo byč mohľ ř tebi čžahncž.

San Miř, 1667; — řeř. M U.

Krajna synoda.

(Škóncženje.)

Wobřchěrnje šo jedna wo řhóřtanřškim řakonju duchownych. Dotalny řakon je s řěta 1891 a je řestarieny. Njelube nad nim bě, šo bě řřóřžbnik a řudnik ta šama wořoba. Woħoje bě žyřkwinska wyschnosč. řednanje řynody šo wořebje temu prařchenju pšchiwobroczi, tať ma šo wopacžna wučbna řhóřtarč. Wěňjenja mjes prawizu a ľewizu řu wschelaťe. Wobřamřnje šo, šo maju šo pšchěřtupjenja we wučbje pod wořebity žyřkwinski řud řajicž, kotřemuž tež něľotři řararjo a ľajkojo pšchilubšcheja. řez řmě řebi wobřřoženy jeneho řařřonřšcheho bratra ša wořebiteho řařitarja abo řařtupniķa wuwolicž. řara řajimawe běchu wókomitřjenja, jako řrajny biřkop šam wjazny řřóčž do rořřěčžowanja řařřchimny a se řwojimi řłowami, řiz s hlubokého našhonjenja wukhadžachu, wobřamřnenju řynody drje řobu rořřudženje da. — Dokelž ma šo přěnjeho winowža w řařřkej nowa žyřkwinska wuštawa řawjesč, bu řynodje wořebity řakon pšchěřpoľoženy, řiz řawjedženje wuštwy řarjaduje. — řinanžny pšchěľlad ša pšchichodne poš řěta šo pšchěřpoľoži a namaka wulke řajimanje. řa wuporjedženje žyřkwjom bě šo 675 000 řriwnow pošajiko, ale pošajenje je řižo pšchěřřocžene, dokelž je šo wořadam řižo na 700 000 řriwnow pšchilubiko. — Škóncžnje pšchěľľeži řynodje wjeľe proštwow. W naležnosčzi Wirtha w řamjeni-

zo ho konfistorstwo napomina, so by s rosšudom chwatało. Křesćijanskim staršiskim towarštwam, kiž ho w šulach sa nabožinsku wučžbu sa džěczi bědža, bu poľne pschipsnacze wu-
prajene. Dłěje ho jedna wo khowanju tajkich, kiž hu řebi ži-
wjenje wsali, a pschesjenošč pschi khowanjach we wschelakich
wořadach jara žada. Husćizišo a tež lětka bu synodze próstwa
pschedpołożena, so by ho pschikaso, so maja podobnje kaž džěl
katholskich zyrkwjow tež ewangeliske Bože domy wotewrijene
stacž, so móže kóždn do nich tež wschědnje sastupicž a w nich
řwoju modlitwu wuspěwacž. Wěštny dr. Müller je wobščěrnny
material s žpłeje Sakskeje s wulkej prózu hromadžil, s kotrymž
dopokasuje, so ho zyrkwje huřto sa pschegara řwětně naležno-
sće nałožuja. Wořebity sajim namaka rosprawa wo džěle
řwonkowneho miřionstwa. Tu řlňschachny swjeřelaze a řru-
džaze. Wot lěta 1924 je nowe ranje sa řwjate miřionstwo
sařwitalo. Wjele krajow je sa nje wotewrijenyř. W Sakskej
řu miřioniske dary jara wróczo řchle. 1912 bě řo w Sakskej
239 tňřaz řriwnow nawdawalo, 1924 jenož 62 tňřaz. 31 wo-
řadow njeje ničzo dało. Bóh řđerž a pschisporjeje našchim
řerřkim wořadam jich miřionsku lubošč.

K wopomnjeću na zastup cyrkwineje wustawy,

1. X. (winowca) 1926.

Alkajiski spěw,

spěwajomny z hłosom: Nětka khwal, o duša! etc.

Čas nastal nowy za cyrkej luthersku
je nětka w Sakskej z wustawu cyrkwinej;
so swoboda jej poskičila
poľna je z dotalnoh' wobknježenja.

Stat wjacj nima řěčeč do cyrkwinskih
nět naležnosćow, kaž bylo dotal je
na škodu cyrkwje sputaneje
ze swětnym zakonjom w byću svojim.

Lětstotki mjez tym zańdžechu wjacore,
hač ewangelij Boži bu stajeny
přez reformaciju na swěčnik;
tola stat knježeše sobu w cyrkwi.

Štož Luther dobyč njeje mohł za swój čas,
hdyž swětna wyšnosć zastarač měješe
ze zeńskim khlěbom zastojnikow,
— to nětka cyrkej ma sama činič.

Ta dawki žadač tohodla změje tež
wot stawow svojich cyrkwinske wosebje,
štož zrozymliwe wšitkim budže,
kotřiž su rozomni hospodarjo.

Jim waźniša je duchowna swoboda,
hač morwy pjenjez, kiž ženje wozbožeč
wřak njemóže, hdyž čerpi duša.
— Swoboda duchowna wyše stoji!

Dał Bóh, zo cyrkej lutherska znowa by,
nět we swobodze zakěčła luboznje
a widžeč plody dała Ducha,
ze słowa Božeho pokhadžace! —

Stoľ wona prawdy, twjerdžina wěrnosće*)
byč dyrbi jenak, — to jeje nadawk je
tu na swěće za wšitke ludy,
hač jónu zeskhadža krasnosć Boža

Nad narodami čłowjestwa wšitkimi,
a Bóh sam knježič budže do wěčnosće
mjez ludom svojim wumoženy.
— Swoboda budže to njezachodna.

*) 1. 1. na Tim. 3, 15.

Nowa zyrkwinska wustawa.

Prěnjeho winowza řo w Sakskej zyrkej wot stata džěli.
Zyrkej tuto džělenje pytała a žadała njeje. Wona je chžpła
je statom w měrije žiwa byč. 400 lět doľho je jeje řjedno-
cženstwo je statom trało. 1526, psched 400 lětami, na waž-
nym řejmje w Speyer bu krajnym knježerjam móž a prawo
date, so řmědža w prařchenjach zyrkwje po řwojim řwědomnju
rosřudžicž. Tak nastachu 1526 krajne zyrkwje, kiž řu hač do-
tal trałe. Zyrkej njeřapomni, so je wot stata tójřchto dobro-
tow dořtawala. Knježerjo běchu wořebje tež w Sakskej hu-
řto pschěřwědczeni řchłitarjo reformacije. Řajki řwěrnny,
řprawny pscheczel je Bjedriř mudry, kiž 1525 řemřě, sa Lu-
thera był! Jako bu 1521 našchemu ewangeliskemu wučerjeje
a wodžerjeje Luthereje kraj a zyrkej řamłnjena, je řurwječř
Bjedriř mudry jemu na Wartburg khowańku psched njepřch-
czelemi pschisprawil. Tak běchu řnježerjo huřto řakitarjo zyrk-
wje a řastupjerjo jeje prawow. Runje tak běchu wodžerjo a
radžiczeljo w měřtach řmejńřcha něhdy pschěřwědczeni řchšesći-
jenjo, kiž řbože kraja kaž zyrkwje řwěru pytachu. Wěřo niž
wřchitžny. Tež na pscheradnikach wěry pobrachowalo njeje a
někotry pytařhe, řchtož jeho, ale niž řchtož Bože bě. Swjetřcha
pał řu řtatni a měřchčzanizny řastupjerjo tola w řańdženřch 400
lětach derje pólnali, so čřłowjeř njeje žiwny wot řhlěba řame-
ho, ale so trjeba nuřniřcho hačž Boži řhlěb mozy s wňřoka sa
řwoju njeřmjertnu duřchu. Tak je w řańdženřch 400 lětach
zyrkej se řtrony řtata řchłit a pomoz a pscheczelstwo s wulkeho
džěla dořtala, do řtatneho a ludoweho žiwjenja pał řu řo se
zyrkwje a jeje džěla řěki řohnowanja wuliwale. Tak běřchłaj
řtat a zyrkej pscheczelaj. ředny pomhařhe druhemu.

Nětka řo s přěnim winowzom w Sakskej zyrkej wot stata
džěli. Čřehodla? řižo w řrawnej, wulkej wójnje je zyrkej
wřchelake njelubosće wot stata nařhonila. Swony buchu ji
wřate. Zyrkej njebu prařhana, hačž chze je dacž abo niž. Wo-
na dnřbjesche, bu nuřwana. Wulke koprowe řotoľny w piwar-
njach řawořtachu a buchu sa nuřne wot stata pschipsnate, ale
řwony buchu wořebje tu pola nař we Łužizny s zyrkwjow wřa-
te, hačž řo zyrkej pschecžiwjesche abo niž. řórkosće buchu we
pořleńřchich lětach wjele hórřche. Wot 1918 je nowy Sakski
řtat zyrkwje pschězo řařo řjawnje došč pokasał, so nočze ničzo
s njeje čřinicz měcz a so řo sa nabožinu řwojich poddanow mało
prařcha a stara. Zyrkej je w pořlednich lětach se řtrony řtata
jara wjele njepřcheczelstwa nařhonila, tak wjele, so řebi, hdyž
tež niž runje rad, po džělenju wot stata žada.

Řajki budže nětka pschichod zyrkwje? Někotři wysłaja:
Nětka budže zyrkej řkónčnje řwobodna! Knježstwo řtata na
jeje řnutsłownym žiwjenju pschěřtanje. Wona řebi řama
řwoje řakonje dawa. Tehodla řbožownišchi hačž jeje řańdže-
nosć budže jeje pschichod. Bóh daj, so by tak był! Hačž
pał budže? řchłto chze to s wěřtosćzu do přědka prařicž? Prěni
winowz je waźna pruřha sa našch lud, sa jeho zyrkwinsku lu-
bosć, sa jeho žpłe nabožne žiwjenje. Nowa wustawa zyrkwje
je w jara njeměrnym čřařku nastala. To řo w pschichodze řje-
wi, hačž budže sa zyrkej postup a řbožo. A to tola kóždn pól-
najne: Tež najleřřcha wustawa njeřamóže zyrkej a lud řkaže-
nju wuřhowacž. Wustawa je kaž drařta abo kaž byđlo, w řo-
trymž zyrkej byđli. Rosřudžazny pał je duch zyrkwje. Ros-
řudžaze je, hačž řu jeje řtawny napjelnjene s lubosćzu Řhrņřta.
My trjebamy řwěđřow do zyrkwjow a pomoznikow wjele do
luda, kiž řu na řebi řhonili a s wutrobu pólnali: řenož ewan-
gelij wot Řhrņřta se řwojimi mozami s wěčřnosće řamóže nař
psched řkaženjom wuřhowacž. Bóh našch wodžer a Wótž nař
tež w najčřěřřchich čřařach wopuřchčřil njeje, ale je pschězo

snowa tež lětam najtychnišich pruhowanjom nam sa žobnowanje klužicž dať. Prěni oktober nam pschwoła: Wy wschitzn w herbskim ludu, kž chczje wěrjazn kšchesczijenjo bncz, s jednoczje so sa pschichod kručzišcho hromadže, stejczje kwěrnisho k waschej zyrkwi a niz jenož se klowami, ale se skutkom, wopokasujczje waschu luboscž k nej se schcedriwischej woporniwoscžu, so móhla wona kwoje winowatosczje dopjelnicž a potom dowěrcze so Bohu, klužczje jemu, pokluchajczje na jeho hłóž, rosčudzcze so sa njeho, ale zyle sa dom a lud, a pschezo sažo budže so tež nad nami a našchim herbskim ludu dopjelnicž tamne wulke, hižo našchim wótzam date, kwjate klu-bjenje:

Riž loft a wětr wodži,
A wschitte mróczele,
Pucž, po kotrymž so kłodži,
Tym kwojim sjewicz wě!

D. w B.

Se starodawnych czašow.

(Pokracczowanje.)

Prjedy hacž skutkowanje Bertholda dale sa tym pschepytujemy, hacž bē reformatoriske abo niz, podamy hišczje něšcho s jeho předowanjom:

S wutrobu, kotraž so s luboscžu hori, starasche so Berthold Regensburgski sa khudnych a hubjnych, sa tych dobrych ludži a pscheczelow Božich, s kotrychž někotryžkuli telko nima, so by kwoju nahotu sawidžal, kotřiž nimaja pokoja ani wo dnjo ani w nozy luteho džěka dla a ženje mjehko a w mērie njespja a wjele lěpscheho njejdža hacž škót a s tym, schtož wu-šbytkuja, móščen škupnych pjelnja. Wy scze tu kem pschichli pschi tajkim mrošu božn a w czeńkej kucnicžny, blēdži a dele wsaczi. Ow kať derje budže wam, wy šbožne džěczi Bože! Swjescze nětkle sczerpliwje kwoje džělo; wono budže tež ras škónczene! Tež s waschej khudobu budže to ras kónž! Wasche wjekele a wasche bohatstwo w njebjekach je pať bjes kónza!“ — A sažo druhdže praji Berthold: „Schkitnik (Schiltknecht) tam jěcha s rospuknjenyimi schkórnyimi pschi wschēm njewjedrje a wichorje, tať so jemu kosczje mjeršneja; wón suhnje so kať škopik do czežkeho wobleczenja a njewě, hdže w nozy kwoju hłowu položicž, a njebēha tež w czopkym a je s rēdka něšcho dobre a dnžli so na stajnje wo kwoje žiwjenje bojecž njewjedžo, hdže so knadž njepscheczēl na njeho wali, a kať dolho žiwjenje hišczje smēje a hdny jo šhubi.“

Tež na njerosumne stworjenja džiwja Berthold. „Koniko, tebi czini twój knjes njeprawo! So by ty to tola pytnyl a prajicž mohł, hdnyž tebe twój knjes tež na dnju wotpoczinka do džěka honi. Tež ty dnrbisch wotpoczinka mēcz!“

Hdnyž so to Berthold takle stara sa khudeho, podtkóczeneho burika a sa wojaka, kotryž sa mšdu kluži, pokasa jo jašnje a dorašnje na wschu bēdu, a hdnyž wón to s wótrym klowom ruba njeprawnnych podtkóczowanjow, ženje kēbi wón ani njepomyšli, k ropotej a k njemērej wabicž. Stajnje napomina, so bncchu wutrawali s czichej sczerpliwoscžu. Pschetož tuteho muža, kotryž tať mjes ludom a s ludom žiwn, njebē jeho wutrobne kōbuželenje sašlepilo; wón widžesche tež te wulke brachi tutnych ludži. Esurowje khłosta wón jich njepoczinki, tať n. psch. sakliwanje; tole czinicž hanibuja so wnyško stejazn a nadobni człowjelojo. „Khudny lud so kurowi a murczi, hdnyž jemu jštwjelzo na pucžu a seli a morkoze a kwari a so roshorja, jaťo by czert kam w nich bny.“ Wón kwari tež na sawiscž burow: „Luteje sawiscze a hidny dla njemōže jedyn druheho widžecž; jedyn druheho se statoka wufupuje. Pschi

wschej khudobje dnrbicze wy khudži tola kwoje dobre smyžle-nje wobkhowacž a hušto prajicž: „Knježe wschitko w twojim mjenje!“ a nješmēczje sawištne hladacž na bohatnych. Pschetož tež bohatstwo a wyschi rjad je wot Boha!“

Wo to so Berthold prózuje — a to pokaze nam, kať wulki a nadobny wón bē! — so by sozialne njerunoscze a rosčžele mjes kōbu wurunať, je wujednawšchi mjes kōbu, dorašnje pokasujo kōždemu schtantej a kōždej woršczje luda, pschiklusch-noscze prawdosczje a kšchesczijaskeje luboscze a khutnje pominaju, woczki posbēhowacž wot semškeho wjekele a semškeho horja k njebjekemu rajej. Tehodla bē tež tuton najwjetschi předať křjedžneho wěka tať dolho njepomnjeny w džatow-nym němškim ludu, sa kotrehož žiwjenje a bēdženje bē wón wschē kwoje mozy nakožowal.

Zyrkej a stat.

Krajna synoda je hižo pjatk, 17. septembra, kwoje pože-dženja škóncžila a s tym šdobom tež czaš kwojeho wobstacza. S 1. oktobrom minje so czaš dotalneje zyrkwineje wustawy a tať tež dotalneje synodny a my šstupimy se kwojej sakškej krajnej zyrkwju pod nowu wustawu, kotrejež wošebitej snamjeni stej tej, so je zyla Sakška — a tať tež našcha Lužiza — sarjadowa-na do superintendenturow a so stej zyrkej a stat džělenej. Tuto džělenje nješaha, pať tať daloko, so njeby stat na dalšche na to šwjajany bny, zyrkwi wěstu rentu abo wuczinjeny pjenjes pla-czicž, na kotryž ma krajna zyrkej po dotalnych swiškach se statom prawom.

Wschelke s bliska a s daloka.

S **Budyšcina.** Prěnje sarške měštno pschi našchej Mi-chalskej zyrkwi by so s 1. oktobrom tuteho lěta wuprosdniť, dokelž so s tutym dnjom našch wjelesaklužbny knjes farar Kāda na wotpoczink poda. Tuteho njedostatka kmny so smi-nyli; zyrkwine pschedstejicžerstwo je sa prěnjeho fararja wu-šwoliko našcheho dotalnego druheho fararja knjesa fararja Ty-šcherja. S tym pať bu nušne, so so našche druhe sarške měštno wupiša. Nadžijamy so, so na tuto tohorunja herbskeho du-chowneho doštanjemy.

Generalna synoda starolutherškeje zyrkwje w Bruskej, ko-trraž je w tuchwilu we Wrotšlawje šhromadžena, je w tu-tych dnjach našcheho knjesa fararja Urbana-Khrostawškeho se wošebitym klowom postrowika, kotrež jemu s depeschu pschipo-žla: „Nestora našchich duchownych štrowi generalna synoda jemu pschejo pokojny, se škóncžkom Božeje hnady rosčwětleny wječor žiwjenja. B. Schubert, Wichmann, Graf Lombsdorf.“ Wy so s našchim wjelesaklužbnym kōbudželacžerjom wjekele-mny nad tutym pocžescženju a pschecžu, so radujo, so mamy se nim najšarškeho staro-lutherškeho duchowneho mjes Sserba-mi, a to hišczje mjes tymi, kotřiž sa Sserbstwo tať wubjer-nje a pilnje kōbudželaja. Pschecze starolutherškeje generalne-je synodny je tež našche.

Sserbška předařka konferenza sešdže so schtwórtk, 7. oktobra dop. 3/4 10 hodžin w Sserbskim domje k kwoje-mu porjadnemu Michalskemu pošedženju. Nimo druheho wažneho smēje so tež rosčudne klowo prajicž wo finansnym sarjado-wanju sa nowe herbske špěwarške a wo druhich finansnych praščenjach. Tuž njech ku wschitzn herbsžny duchowni pschi-tomni!

Distowanje: Ki. sa 18. p. Tr. — K. w N. sa 19. a 20. po kwj. Trojizny.

Samokwity redaktor: farar Wyrzacž w Košacžizach.